زمان

هفته‌نامه اجتماعی فرهنگی اقتصادی ورزشی

صاحب امتیاز: موسسه همگامان اندیشه زمان

مدیر مسئول: محمود حیدری

سردبیر: سعید حیدری

Web: zamandaily.ir

Email: Info@zamandaily.ir

تلفن: ۸۸۱۰۱۸۷۳ / ۰۹۱ ۸۸۴۸۱۸۹۰

نشانی: خیابان ولیعصر، ابتدای خیابان اسد آبادی، خیابان ششم، پلاک ۳، طبقه دوم

تعداد: ۱۸۷۴

امتیاز طرح ارزیابی کیفی ۲۶/۳

رتبه آگهی ها: ۲

چاپ: کارگر

اوقات شرعی

اذان صبح ۳:۳۸

اذان ظهر ۱۲/۰۱ اذان مغرب ۱۹/۰۹

چهارشنبه ۱۲ اردیبهشت ۱۴۰۳

دیدگاه

۱۰ پیام یک خیزش

گسترش دامنه و وسعت تظاهرات غیرتمندانه دانشجویان آمریکایی و اروپایی علیه موجودیت رژیم اشغالگر صهیونیستی و جنایات بی‌حد و حصر این رژیم نامشروع در نوار غزه، نقش بسزایی در خلق و استمرار موازنه‌ای جدید براساس قدرت آگاه‌سازی جهانی ایفا کرده است.

به گزارش زمان به نقل از جام‌جم، این جنبش به‌لحاظ ماهوی و عملیاتی دارای ۱۰ پیام آشکار برای افکار عمومی دنیاست:

۱- نسل جدید و دانشجویان آمریکایی ــ اروپایی، روایت‌سازی غرب و رژیم صهیونیستی در قبال جنگ غزه را صراحتا پس زده و به‌جای القائات دروغین، روی واقعیات متمرکز شده‌اند.

۲- وسعت خیزش دانشجویی کنونی در غرب حتی نسبت به زمان جنگ ویتنام بیشتر و متعاقبا، قدرت تأثیر گذاری جهانی آن نیز گسترده‌تر است.

۳- کلیت تن دادن مقامات دانشگاه کلمبیا به رایزنی با دانشجویان معترض، آن هم پس از تهدید و قرار دادن ضرب‌الاجل برای پایان اعتراضات ضد صهیونیستی، بیانگر قدرت جدیدی است که جنبش‌های دانشجویی ضد سلطه و ظلم در آمریکا پیدا کرده‌اند.

۴- حمایت دو حزبی دموکرات‌ها و جمهوریخواهان آمریکا و حتی احزاب پرادعای اروپایی از سرکوب اعتراضات دانشجویی، بیانگر تشدید شکاف دولت‌ها و ملت‌های غربی در جریان جنگ غزه و ترمیم ناپذیر بودن این فاصله است.

۵- قبلا کنترل فضاهای ضد صهیونیستی در دانشگاه‌های غربی از طریق شاخه‌های جوانان و دانشجویی احزاب سنتی و جدید در آمریکا و اروپا صورت می‌گرفت. وقایع اخیر نشان می‌دهد این احزاب و لابی‌های صهیونیستی مسلط بر آنها، قدرت قبلی خود را از دست داده‌اند.

۶- اکثر رسانه‌های آمریکایی و اروپایی روایتگری و احدی از اعتراض‌های ضدصهیونیستی در دانشگاه‌ها داشته و در صدد ساده‌سازی و طبیعی جلوه دادن برخورد وحشیانه پلیس با دانشجویان برآمده‌اند. شیوه انعکاس رسانه‌ای اعتراضات ضد صهیونیستی در غرب، عدم استقلال حرفه‌ای و اخلاقی آنها را به اثبات می‌رساند.

۷- اعتراضات ضدصهیونیستی اخیر را نمی‌توان به مثابه پدیده‌ای در بطن یک بستر زمانی خاص مورد تفسیر قرار داد. این اعتراض‌ها خود در زمان حال و آینده، بستر ساز خواهد بود.

۸- امتناع آشکار مقامات غربی از اقناع دانشجویان و معترضان جنگ غزه طی ماه‌های اخیر و نوع مواجهه آنها با دانشجویان غیرتمند در برهه کنونی، بیانگر آن است که قدرت اقناعی برخلاف قدرت تنبیهی، اساسا موضوعیتی در ساختار حکمرانی غرب ندارد.

۹- آمریکا و اتحادیه اروپا طی سال‌های اخیر سرمایه‌گذاری بسیار کلانی در حوزه دیپلماسی عمومی کرده و سعی در دستکاری افکار عمومی دنیا براساس الگوواره‌های تصنعی و مذموم داشته‌اند. شکل‌گیری اعتراض‌های داخلی آگاهانه و گسترده دانشجویی در غرب (آن هم با چاشنی محکومیت صهیونیست‌ها) بسیاری از سرمایه‌گذاری‌های غرب در حوزه دیپلماسی عمومی را نیز در دیگر کشورهای دنیا بر باد خواهد داد.

۱۰- آگاهی دانشجویان آمریکایی ــ اروپایی نسبت به ظلم مستمری که به فلسطینیان در طول تاریخ رفته‌است، بار دیگر اهمیت فزاینده مقوله جهاد تبیین را در قبال وقایع گذشته حال و آینده در جهان مشخص می‌سازد. پدیده کنونی نشان می‌دهد آگاهی ملت‌ها و جوانان در سراسر دنیا، حتی نسبت به وقایعی که فرسنگ‌ها دورتر از کشورشان رخ می‌دهد، چه نقش عظیمی در خیزش آنها علیه ظلم و ستم حکمرانان‌شان خواهد داشت.

محمدمهدی ایمانی‌پور

رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی

برش

باج‌افزارها چطور باج می‌گیرند؟

پژوهشگران حوزه امنیت سایبری نسبت به روش جدید باج‌افزارهـا برای ورود به سیسـتم‌های رایانه‌ای و قفل کردن فایل‌ها هشدار دادند.

به گـزارش زمان به نقل از آنا، همـه ما کم‌وبیش از خطرات بارگیری (دانلود) فایل‌های ناشناخته در اینترنت آگاه هستیم؛ اما خوب است بدانیم که بارگذاری (آپلود) فایل‌ها نیز می‌تواند منجر به مشـکل شـود. هنگام به اشـتراک‌گذاری فایل‌ها به صورت آنلاین مراقب باشید، زیرا ممکن است به رایانه شما آسیب برساند یا اطلاعات شخصی شما را در معرض خطر قرار دهد.

مرورگرهای وب امروزی بسـیار قدرتمندتر از نسل‌های قبلی مرورگرها هسـتند. آنها می‌توانند داده‌ها را هم در مرورگر و هم در محل ذخیره فایل در رایانه دسـتکاری کننـد. قابلیت‌های مختلف در اینترنـت و رایانه مانند ارسـال و دریافـت ایمیل، گوش دادن به موسـیقی یا تماشای فیلم در عین آسان کردن کارها برای کاربران، متأسـفانه راه سوءاسـتفاده هکرها از مرورگرها را نیز هموار کرده است تا با فریب کاربران از طریق باج‌افزارها وارد فایل‌های شـما شـوند و آنها را قفل کنند. چنین اتفاقی به سادگی و در زمانی که سرگرم کارهای معمول و آنلاین هستید می‌افتد.

نویسـنده مقاله حاضـر می‌گوید: «من یک دانشـمند کامپیوتر هسـتم که در مورد امنیت سـایبری مطالعه می‌کنم. من و همکارانم نشان داده‌ایم که چگونه هکرها می‌توانـد از طریق رابط برنامه‌نویسـی بـه فایل‌های رایانه شما دسترسـی پیدا کنند و به کمک برنامه‌های کاربردی وب در مرورگرهای مدرن به فایل‌های سیستم شما برسند. این تهدید بیشتر متوجه مرورگرهای گوگل کروم و مایکروسافت اج (Microsoft Edge) است و در مورد مرورگرهای سـافاری (بـرای اپل) یا موزیلا فایرفاکـس صـدق نمی‌کنـد. ۶۵ درصد از اسـتفادهٔ مرورگرهـا به کـروم اختصاص دارد و اج نیز سـهم ۵ درصدی دارد. تا آنجا که من می‌دانم، تاکنون گزارشـی مبنی بر اسـتفاده هکرها از این دو مرورگر ثبت نشـده است.»

باج‌افزارها چطور باج می‌گیرند؟

مرورگرهای امروزی هر کدام تقریباً یک سیسـتم عامل هسـتند. آنها می‌توانند برنامه‌های نـرم افزاری را اجرا کنند و فایل‌ها را رمزگذاری کنند. این قابلیت‌ها، همراه با دسترسی مرورگر به فایل‌های رایانه میزبان (از جمله فایل‌های موجود در فضای ابری، پوشـه‌های مشترک و درایوهای خارجی) از طریق دسترسـی به فایل سیستم (File System Access API) فرصت جدیدی را برای باج‌افزار ایجاد می‌کند.

تصور کنید می‌خواهید عکس‌ها را روی یک ابزار آنلاین به صورت رایگان ویرایش کنید. هنگامی که عکس‌ها را برای ویرایش آپلود می‌کنید، هر هکری که ابزار ویرایش را کنترل می‌کند می‌تواند از طریق مرورگر به فایل‌های موجود در رایانه شما دسترسی داشته باشد. هکرها به پوشـه‌ای که از آن آپلود می‌کنید و همه زیرپوشـه‌ها دسترسـی پیـدا می‌کنند. سـپس هکرهـا می‌توانند فایل‌های موجود در سیسـتم فایل شما را رمزگذاری و قفل کنند و برای رمزگشایی و باز کردن آنها باج بگیرند. باج افزار یک مشـکل رو به رشد است. در سال ۲۰۲۳، سازمان‌ها بیش از ۱.۱ میلیارد دلار باج به نرم‌افزارهای مهاجمان پرداخت کردنـد و در هر ثانیه ۱۹ حمله باج افزاری سازمان‌ها را هدف قرار دادند. افراد و سازمان‌ها، شـرکت‌های بزرگ و جهانی، بانکـداران، ارائه‌دهندگان خدمـات ابـری، اپراتورها، سـرویس‌های نظـارت بر تهدید، تولیدکنندگان تراشه، دولت‌ها، مراکز پزشکی و بیمارستان‌ها، شـرکت‌های بیمه، مدارس، دانشگاه‌ها و حتی ادارات پلیـس در رده قربانیان حملات باج‌افزاری هسـتند. امروزه باج‌افزار، رقابت تسلیحاتی شماره یک بین هکرهـا و متخصصان امنیتی اسـت. باج‌افزارهای سـنتی پس از اینکه هکرها شما را فریب دادند تا آن را دانلود کنید، روی رایانه شما اجرا می‌شود.

دفاع جدید برای تهدید جدید

محققان دانشـگاه بین‌المللی فلوریدا با همکاری گوگل نـوع جدیـدی از باج افـزار را شناسـایی کرده‌اند که می‌تواند رایانه شـما را از طریق مرورگرهای وب آلوده کند. شناسـایی این نوع باج‌افزار بسـیار دشوار است و می‌تواند فایل‌های شما را رمزگذاری کند و تا زمانی که باج را پرداخت نکنید، آنها را غیرقابل دسترس می‌کند. ایـن باج‌افـزار RØB نامیـده شده و در مرورگر اجرا می‌شود و معمولاً آنتی‌ویروس‌های سنتی نمی‌توانند آن را شناسایی کنند.

بـرای مقابله با این تهدید جدید، محققان سـه رویکرد دفاعی را برای محافظت از رایانه پیشنهاد کرده‌اند روش اول برنامه وب را به‌طور موقت متوقف می‌کند تا فایل‌های رمزگذاری شـده را شناسایی کند. رویکرد دوم، فعالیت برنامه‌های وب در رایانه را برای شناسـایی الگوهای باج افزارمانند رصد می‌کند. رویکرد سوم به کاربران در مورد خطرات اجازه دسترسـی و ورود برنامه‌های کاربردی وب به فایل سیستم هشدار می‌دهد.

اگر می‌خواهید از رایانه خـود محافظت کنید در مورد محل آپلود یا ذخیره فایل‌ها بیشتر احتیاط کنید. هکرها می‌توانند از آپلودهای شما برای دسترسی به رایانه شما اسـتفاده کنند، بنابراین مراقب باشید که چه چیزی را به‌صورت آنلاین به اشتراک می‌گذارید.

این گزارش از پایگاه اینترنتی دِ کانورسیشن به فارسی برگردان شده است.

گزارش روز

پیروزی بدون جنگ

دولت جمهوری اسلامی و ارکان آن با اجرای سیاسـتی هماهنـگ در عیـن اینکه روی گشـاده خود را برای الگـوی همکاری‌های درون‌منطقه‌ای به روی همه کشـورهای دور و نزدیک گشوده اسـت، در بزنگاه تاریخی و به ضرورت، بـه نحوی از ظرفیت‌های دفاعی تسـلیحاتی خود رونمایی می‌کند تا ایالات متحده، اسـرائیل و متحدان منطقه‌ای‌شان، همزمان قافیه را در حیطه اقدامات بین‌المللی و منطقه‌ای به این رویکرد بیازند؛ رویکردی که امتداد آن در تعظیم خاموش به پیروزی بدون جنگ قابل مشاهده است.

به گزارش زمان به نقـل از ایران، وقتی در نیمه‌های دی‌ماه سال ۵۷، رهبران چهار کشور امریکا، انگلیس، فرانسـه و آلمان در نشست معروفی موسـوم به کنفرانس «گوادلوپ» در یک جزیره فرانسوی دور یکدیگر جمع شدند تا برای رویداد محتمل پیروزی انقلاب اسلامی در ایران چاره اندیشی کنند، در نهایت خود را با یک وعده فریفتنـد و آن طراحی و اجرای راهبردی بود که در یک تعبیر خلاصه می‌شد؛ «بحران‌سازی پیاپی».

نخستین تلاش این کشـورها که با حمایت از رهبـران بعثی حاکم بر عراق برای تحمیل یـک جنگ نظامی علیه ایـران کلید خورد، رسماً شـکل‌گیری یک آنتاگونیز راهبردی را از سـوی ایران رقم زد کـه در قالب دو گزاره کلیدی «جنگ سـخت» و «جنگ نرم»، راه پرپیچ و خمی را پیمـود؛ راهبردی برگرفته از دیـدگاه رهبـر انقلاب که از یک سـو در توانمندسازی نظامی کشـور ذیل طراحی و پیش رانـدن صنعت بومی تسـلیحات موشکی در برابر اقدامات تخریبی دشمنان مورد توجه قرار گرفتـه و وجه دیگر آن در این سـخن ایشان تصریح شده است: «در جنگ نرم ماننـد شطرنج‌بازی ماهر همیشه یک قدم از دشمن جلوباشید».

رهبری این مهم را ۵ سـال پیش در واکنش به توطئه هزینه‌ساز در داخل خیابان‌های ایران هسـتای و فتنه‌آشوب سال ۹۶ در پاسخ به حرف‌های مطرح کردند که بواسطه آن دشمنان مترصد فرصتی بودند تا آن را در یک بزنگاه به حربه‌ای برای فروپاشـی نظام ایران تبدیل کنند. این شـأن نزول، از راهبرد بلندمدت رهبر انقلاب در مواجهه با جدال‌های پیدا و پنهان دشمنان رمزگشایی می‌کرد که بعدها به صورت توأمان در قالب بازدارندگی در «میـدان» و نظریه پردازی در «دیپلمـاسـی» به اجـرا درآمد و سناریوی تحریم‌های امریکایی، پاسخ نظامی به تروریسـت و جریان‌های پشت پرده و در آخرین دسـت، حمله موشکی علیه اسرائیل به عنوان بازوی منطقه‌ای واشنگتن در قالب دکترین دفاع مشروع نمایان شد.

ظرافت حکیمانه در پیشبرد راهبرد

ایـن رویکرد تصویری جـدی و قابل اعتنا از ایران به نمایش گذاشـته است که میان دو گزاره راهبـردی و به ظاهر متناقض «پرهیز از جنگ» و «هراسـیدن از جنگ» پیوندی ناگسسـتنی برقرار و آن را بـه کلید عبور از بحران‌هایی تبدیل کرده که در بیش از چهار دهه‌ای که از تولد مجدد ایران می‌گذرد، روایت «پیروزی بدون جنگ» را به تصویر کشـیده است؛ روایتی نشأت گرفته از یک نقاه جامع، فراگیر و چندوجهـی که ضروری می‌نمود از وقتی کلید نخسـتین حوادث تاریخی برای نشاندن ایران انقلابی در دل بحران‌ها زده شد، آیت‌الله خامنه‌ای به عنوان خلف صالح امام خمینی(ره) به کارگیرند و نشان دهند ایران از آن پس، قرار نیسـت به سناریو پرسروصدای بازیگران مداخله‌گری برقصد که عزم خود را برای کشاندن آن به ورطه نبردهای بی‌پایان جزم کرده‌اند.

علی باقری، معاون سیاسی وزارت امورخارجه در اشاره به نحوه گذر موفق ایران از تهدیدهای امنیتی و نظامی به سال‌های دور بازمی‌گردد و حمله متجاوزانه صدام حسـین در سـال ۱۳۵۹ علیه ایران را نقطه عزیمت دشـمنان برای قـرارداشتن کشـور در روند جنگ‌های فرسایشـی می‌داند، اما این تنهـا آغاز ماجرا بود و بروز چندین رویداد متوالی از به قدرت رسـیدن طالبـان در یک نبـرد خونین در افغانسـتان گرفته تا رخداد یازده سپتامبر و حمله امریکا به افغانستان و پیامدهای برآمده از آن که ابعاد و دامنه‌های تنش‌ها را به محیط پیرامونی کشور تسری داد، بر تعدد شکاف‌ها و تعارض‌های ایـران و بازیگران پیدا و پنهان این تحولات افزود. اسرائیل نیز که نقش و نفوذ منطقه‌ای ایران بر جبهه مقاومت را به معنی حضـور تهدیدآمیـز آن در محیط پیرامونی خود تلقی می‌کرد، از یک سو در پشت نقاب تروریسـم تکفیری ایسـتاد و از سوی دیگر با پرونده‌سـازی‌های مجعول پیرامون برنامه هسته‌ای و موشکی آن، سعی در شکل دادن به یک ائتـلاف غربی- عربی بـرای ترغیب نافرجام به حمله نظامی علیه ایران داشـت و به این ترتیب کوشـید مضمون «نفوذ» را در رقابت با قدرت منطقه‌ای ایران طی سال‌های اخیر به زورآزمایی ماجراجویانه در فراسوی مرزهای خود بکشاند.

حمله یکم آوریل تل‌آویو به ساختمان سفارت ایران در دمشق، نقطه اوج این ماجراجویی بود که رهبران اسرائیلی ذیل آن سعی کردند خاک سرزمینی ایران را به جای فلسطین اشغالی به محل نزاع خارج از مرزهای خود تبدیل کنند.

رمزگشایی از یک اقدام

بر اسـاس ایـن واقعیت‌هـا، راهبـرد ایران پاسخی است به نگرانی‌های جدی پیش‌روی منطقه و طبیعتـا برآمده از بیـش از چهار دهه تجربه که نشـان داده بازدارسـازی از طریق جنـگ‌هـای نامتقارن، دامـن زدن به اختلافات هویتی، اقتـدار در دام رقابت‌های تسلیحاتی و فتنه‌انگیزی از طریق حمایت‌های پنهان و آشکار از سـوی گروه‌های اقماری‌اش حاصلی جز افتادن آتش بر دامن کشـورهای دور و نزدیک نداشـته است. با این تجربه در شرایطی که شعله این آتش از سوی اسرائیل در بازترین وجه یعنی هدف قرار دادن مکان سرزمینی ایران در دمشق کلید خورد، ایران با ارسال موشک‌های دوربرد، خود پاسخی سـخت و قاطع به این دست‌اندازی داد و این درحالی بود که اقدام نظامی‌اش از یک پشتوانه نظری هم بهره داشت و آن ایده همکاری‌های درون‌منطقه‌ای بود کـه آن را راهکاری برای برون‌رفـت منطقه از وضعیتی دانسـت که اصطکاک‌های درونی مانع از رشـد و توسعه آن شده است و بستری برای ترکتازی برخی بازیگران منطقه‌ای فراهم آورده است.

تعظیم خاموش به یک پیروزی

بنابراین وقتی ناظران منطقه و بین‌الملل برای توصیف شرایط چند هفته گذشته و در واکنش به پاسخ نظامی ایران به اسرائیل، این تعبیر را به کار بردند که «خاورمیانه روی لبه چاقو حرکت می‌کند»، نه به خاطر غرش موشک‌های ایرانی بر فراز آسمان فلسـطین اشغالی، بلکه برای سکوت سنگین‌تری بود که داخل کابینه رژیم اشغالگر و همپیمانان غربی‌شان سایه انداخته است. در چنین شرایطی، نگاه‌های متعددی به سمت تهران چرخیده و روی تحرکات آن متمرکز شده است.

ایرانـی که تا امروز پیـروزی خود در حوزه میـدان را مرهون سیاسـتی می‌داند که بر مبنای یک مفاهمه درست از واقعیت موجود منطقه و راه‌های تحقـق وضعیت مطلوب به اجرا درآورده اسـت. به این ترتیب دولت جمهـوری اسـلامی و ارکان آن با اجرای سیاسـتی هماهنـگ در عیـن اینکه روی گشـاده خود را برای الگـوی همکاری‌های درون‌منطقه‌ای به روی همه کشورهای دور و نزدیک گشـوده است، در بزنگاه تاریخی و به ضرورت، به نحوی از ظرفیت‌های دفاعی تسـلیحاتی خود رونمایی می‌کند تا ایالات متحده، اسرائیل و متحدان منطقه‌ای‌شان، همزمان قافیه را در حیطه اقدامات بین‌المللی و منطقه‌ای به این رویکرد بیازند؛ رویکردی که امتداد آن در تعظیم خاموش به پیروزی بدون جنگ قابل مشاهده است. در درستی این راهبرد خود ایشان همین بس که ایران در پی پاسخ بازدارنده علیه تل‌آویو، جلوه‌هایی زیبا از یکرنگی و اتحاد را به نمایش گذاشته است؛ تا جایی که در موج گسترده تقدیر از حضور داشتند که این مهم بازتابی از اهمیت یک پیروزی بدون جنگ برای مردم و کشور بود.

اشاره

نگاهی به ماندگارترین فیلم‌ها با محوریت معلم در سینمای ایران

معلم در سینما

در سینمای ایران گاه وجه ازخودگذشتگی، گاه رابطه اسـتاد و شاگردی، گاه حس پدر و پسـری یا مادر و دختری و گاه نیز وجه سـخت‌گیرانه معلمان تصویر شده است. از معلمانی که در سینمای ایران سروکارشان با کودکان اسـتثنایی بوده گرفته تا آنهایی که با نوجوانان بازیگوش سروکار داشته‌اند، همه در فیلم‌های سینمایی ما خاطره‌ساز شده‌اند. از طرفی ارزش و جایگاهی که معلم در کشور ما دارد، همواره ابعادی این نقش را به نسبت سایر شخصیت‌ها سخت و گاه حساس کرده است، به گونه‌ای که با مرور ۴ دهه سینمای ایران و نگاهی به فهرسـت هنرمندانی که به ایفـای نقش معلم پرداخته‌اند، به وضوح می‌توان دیـد این جایگاه در هنر هفتم نیز بسیار محترم شناخته شده و همواره معلم در سـینمای ایران به عنـوان یک ناجی یا نقش محوری روایت شده است و این تصور به وجود نمی‌آمد مگر متاثر از جایگاهی که این شخصیت در جامعه ایران دارد.

در این میان ما به‌رغم ضعف‌هایی که سینمای ایران در مواجهه با بسـیاری از موضوعات دارد، پیرامون سوژه معلم و پرداختن به این شخصیت نسل‌ساز دست پری داشته است. «جنگ اطهر»، «دبیرستان»، «پرنده کوچک خوشبختی»، «تیک تاک»، «عبور از غبار»، «کتونی سفید»، «پشت پرده مه»، «آوار»، «بچه‌های طلاق»، «شـنا در زمسـتان»، «رابطه»، «خواب‌های دنبالـه‌دار»، «ورود آقایان ممنوع» و «جدایی نادر از سیمین» از جمله آثار سـینمای ایران هستند که با شـخصیت محوری یا یکی از پررنگ‌ترین شخصیت‌های فیلم معلم بوده است.

نکته قابل تامل اینکه سینمای ایران تنها در دهه ۶۰ توانست نقش‌هایی ماندگار از معلم را در خاطرات ثبت کند و هر چه از این دهه فاصله گرفته شد، شخصیت معلم در فیلم‌ها آنچنان که باید و شاید ماندگار نشد، البته در این میان معدود آثاری هم بودند که در آنها شخصیت معلم، محوری و مورد اقبال بود اما هرگز مانند دهه ۶۰ ماندگار نشدند؛ آثاری چون «خورشید» با بازی جواد عزتی، «بمب؛ یک عاشقانه» با نقش‌آفرینی پیمان معادی و حتی «فروشنده» با بازی شهاب حسینی.

مجیـد مجیدی، فرامرز قریبیان و شـیرین بینا با حضـور در ۳ فیلم رکورددار ایفای نقش معلم هستند، البته در این فهرست پر و پیمان نام‌هایی چون خسرو شکیبایی، علی نصیریان، هما روسـتا و جهانگیر الماسی نیز قرار دارند.

نکتـه قابل توجه اینکـه «جنگ اطهر» به کارگردانی محمدعلی نجفی که نخسـتین فیلم سـینمایی ایـران پـس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی است، شخصیت محوری‌اش یک معلم با بازی فرامرز قریبیان اسـت و در واقع قریبیان را باید نخسـتین بازیگری دانست که پس از پیروزی انقلاب اسـلامی به ایفای نقش معلـم پرداخت. مسـعود جعفری‌جوزانـی سـال ۶۴ فیلم «جاده‌های سـرد» را جلـوی دوربین برد؛ فیلمـی که علی نصیریـان، نقش محوری آن را بـا عنوان آقامدیر بـازی کرد. فارغ از سـادگی و صمیمیت نقش، آقامدیر در این فیلم، درس زندگی به شـاگردانش می‌داد. نگاه آقامدیر به شـاگردانش، برخلاف روال آموزش دهه ۶۰، محدود به کتاب و فرآیند آموزشی کلیشـه‌ای نبود، بلکه امیدآفرینی برای بچه‌های روستایی بود که می‌خواستند مانند درخت، سرما را به زمین بزنند.

«سـایه‌های بلند باد» به کارگردانی بهمن فرمان‌آرا و «آوار» به کارگردانی سـیروس الونـد فیلم‌های بعدی بودنـد که قریبیان در آنهـا در نقش معلم حضور داشـت اما الماسـی در «پشت پرده مه» به کارگردانی پرویز شـیخ‌طادی هم در نقش یک معلم خشن ظاهر می‌شود که توهماتی را در ذهن یکی از شـاگردانش که ناشنواست، ایجاد می‌کند.

هما روستا در «پرنده کوچک خوشبختی» ایفاگـر یکـی از ماندگارتریـن نقش‌های معلمان بود. او در این فیلم که توسط پوران درخشنده در سال ۶۶ ساخته شد، نقش یک معلم روانشناس را بازی کرد که برای تدریس وارد یک مدرسـه دخترانـه دانش‌آموزان اسـتثنایی و ناشـنوا می‌شـود و ورودش مصادف با آشـنایی با دختری ناسازگار و کندذهن که قصد کشتن هم‌شاگردی‌هایش را سر کلاس داشته، می‌شود. معلم با تلاش فراوان سـعی در اصلاح شخصیت ناسازگار دختری می‌کند که تـلاش او تا حد ایثار و جنون پیـش می‌رود. تهمنیـه میلانی سـال ۶۸ در فیلم «بچه‌های طلاق» یکی از شخصیت‌های اصلی فیلمش را یک معلم خصوصی با بازی مهشـید افشـارزاده قرار داد که برای امرار معاش و کسـب تجربه به تدریس خصوصی در منازل اشتغال دارد و درگیر زندگی نوجوان ۱۴ ساله‌ای می‌شود.

«کتونی سـفید» سـاخته محمدابراهیم معیری نیز حسین یاری را در قالب معلمی نشان می‌دهد که برای سامان دادن ورزش مدرسـه‌ای بزرگ و قدیمی وارد بوشـهر می‌شود و بزودی روحیه بچه‌های شهر را در جهـت خودباوری و اعتماد به نفس جمعی شـکل می‌دهد. از دیگـر بازیگرانی که در نقش معلم ظاهر شده‌اند، می‌توان به نگین صدق‌گویـا در فیلم «تیک تاک»، افسـانه بایگان در فیلم «ال متـل توتوله»، پانتهآ بهرام در فیلم «خواب‌های دنباله‌دار»، بهاره رهنما در فیلم «ورود آقایان ممنوع» و مریلا زارعی در فیلم «جدایی نادر از سـیمین» اشاره کرد.

بـه هر حال آنچه مشـخص اسـت اینکه شخصیت معلم در سینمای ایران هر چه از دهه‌های ۶۰ و ۷۰ فاصله گرفت، از آن اعتبار و جایگاه دور شد تا جایی که این شخصیت در معدود آثار سینمایی به شخصیتی هجو بدل شده است که نمونه بارز آن را می‌توان در فیلـم «ورود آقایان ممنـوع» دید. در هر صورت و همان‌طور کـه در ابتدای این یادداشت به آن پرداختیم شاید، شخصیت معلم در جامعه ما همـواره از جایگاه ویژه و قابل احترامی برخوردار بوده است، بنابراین انتظار می‌رود هنرمندان و فیلمسـازان سینما در پرداخت به چنین شخصیت و نقشـی، اهتمام ویژه‌تری داشته باشند.